

Súd: Mestský súd Bratislava III
Spisová značka: 62Cb/109/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1423203460
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Krajčí
ECLI: ECLI:SK:MSBA3:2024:1423203460.1

Uznesenie

Mestský súd Bratislava III v spore žalobcu: X. - Gaz-term, s miestom podnikania Žilinská 775, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 32 901 143, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Róbert Fatura, advokát, s.r.o., so sídlom Centrum 18/23, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 46 528 644, proti žalovanému: UNIQA poisťovňa a.s., naposledy so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, žalobcom uvedené IČO: 53 812 948, o zaplatenie 16.700,36 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- Konanie zastavuje.
- Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

- Žalobca sa žalobou z 19. júla 2023 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 16.700,36 eur s príslušenstvom.
- Podľa ustanovenia § 62 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“), ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.
- Súd poukazuje na to, že žalobca ako žalovaného označil subjekt s obchodným menom UNIQA poisťovňa, a.s. so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava.
 - Je to žalobca, ktorý ako dominus litis vymedzuje okruh strán sporu, a teda je zodpovednosťou žalobcu, aký subjekt vo svojom žalobnom návrhu označí ako žalovaného, o to viac v situácii, ak je žalobca zastúpený advokátom, ako je tomu v rozhodovanom prípade, ktorý by mal žalobcovi poskytnúť kvalifikovanú právnu pomoc (k tomu viď aj článok 11 ods. 3 Základných princípov Civilného sporového poriadku), a to vrátane správneho označenia strán sporu subjektmi, ktoré disponujú procesnou subjektivitou.
- Subjekt s obchodným menom UNIQA poisťovňa, a.s. (t. j. žalobcom označený žalovaný) bol vymazaný z Obchodného registra z dôvodu zániku v dôsledku cezhraničného zlúčenia s nástupníckou spoločnosťou UNIQA pojišťovna, a.s., Evropská 136/810, 160 12, Praha, Česká republika, IČO: 492 40 480, na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I z 8. novembra 2021, č. k. 46Exre/182/2021-3, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 7. decembra 2021.
- V súvislosti so žalobami, v ktorých mala na strane žalovaného vystupovať spoločnosť UNIQA poisťovňa, a.s., so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. mája 2024, sp. zn. 2Cob/51/2024, v ktorom krajský súd uviedol, že žalovaný označený v žalobe bol vymazaný z Obchodného registra Mestského súdu Bratislava III dobrovoľným výmazom, pričom ako deň výmazu register uvádza 9.2.2022. Zo zápisu ďalších skutočností vyplýva, že žalovaný bol vymazaný z obchodného registra z dôvodu zániku v dôsledku cezhraničného zlúčenia s nástupníckou spoločnosťou UNIQA pojišťovna, a.s., Evropská 136/810,

Vokovice, Praha, IČ: 49 240 480, na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 8.11.2021, č. k. 46Exre/182/2021-3, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07.12.2021. Spoločnosť teda zanikla v dôsledku zlúčenia a jej právnym nástupcom je spoločnosť zapísaná v dôsledku zlúčenia, UNIQA pojišťovna, a.s., Evropská 136/810, Vokovice, Praha, Česká republika, IČ: 49 240 480. Odvolací súd tiež z verejne dostupných údajov Zbierky listín Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I zistil, že zapísaná osoba doručila návrh zmluvy o cezhraničnom zlúčení dňa 31.05.2021.

Z verejne dostupných údajov obchodného registra Českej republiky tiež vyplýva, že na spoločnosť UNIQA pojišťovna, a.s., Evropská 136/810, Vokovice, Praha, Česká republika, IČ: 49 240 480 ako spoločnosť nástupnícku, prešlo v dôsledku cezhraničnej fúzie zlúčením imanie zanikajúcich spoločností: (i) AXA životní pojišťovna a.s., so sídlom Evropská 810/136, Vokovice, 160 00 Praha 6, IČO: 61859524, (ii) AXA pojišťovna a.s., so sídlom Evropská 810/136, Vokovice, 160 00 Praha 6, IČO: 28195604 a (iii) UNIQA poisťovňa, a.s., so sídlom Krasovského 15, 851 01 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 00653501, ako spoločností zanikajúcich, a to na základe Projektu cezhraničnej fúzie zlúčením zo dňa 30.03.2021, cezhraničná fúzia nadobudla právne účinky dňom 31.08.2021.

Obchodná spoločnosť ako právnická osoba zásadne zaniká až výmazom z obchodného registra, ktorým dňom zaniká ako právny subjekt. Výmaz spoločnosti z obchodného registra má konštitutívny charakter, avšak právna úprava pripúšťa z tohto pravidla výnimku v prípade, ak tak ustanoví zákon. Takouto výnimkou je výmaz spoločnosti z obchodného registra v prípade cezhraničného zlúčenia alebo splynutia obchodných spoločností, ak slovenská spoločnosť vstupuje do cezhraničného splynutia alebo zlúčenia ako splyvajúca spoločnosť (v prípade splynutia), resp. ako preberaná spoločnosť (v prípade zlúčenia), pričom sídlo nástupníckej (preberajúcej) spoločnosti bude v inom členskom štáte. Ak má nástupnícka spoločnosť sídlo v zahraničí, nadobudnutím účinnosti zlúčenia alebo splynutia podľa práva štátu, v ktorom má sídlo nástupnícka spoločnosť, zaniká aj právna subjektivita spoločnosti, ktorá je účastníkom operácie cezhraničného splynutia alebo zlúčenia, so sídlom na území Slovenskej republiky. Výmaz zanikajúcej spoločnosti so sídlom na území Slovenskej republiky z obchodného registra má v tomto prípade len deklaratórny charakter. V prejednávanej veci žalobcom označený žalovaný preukázateľne nedisponoval procesnou subjektivitou už v čase podania žaloby, ktorý nedostatok predstavuje neodstrániteľnú vadu konania nevyhnutne vedúcu k zastaveniu konania. Výrok II. napadnutého rozhodnutia je preto vecne správny.

Odvolací súd sa preto nestotožnil s odvolacími námietkami žalobcu, že pôvodný žalovaný zanikol až ku dňu 9.2.2022 výmazom z obchodného registra SR, a teda po podaní žaloby na súd, rozhodujúcim pre posúdenie subjektivity žalovaného je okamih nadobudnutia účinnosti cezhraničného zlúčenia podľa českého práva určeného sídlom nástupníckej spoločnosti, ktorým je v zmysle výpisu z obchodného registra Mestského súdu v Prahe, oddiel B, vložka 2012, dátum 31.8.2021, ako upravovalo v rozhodnom čase účinné ustanovenie § 69aa ods. 8 veta druhá Obchodného zákonníka a výmaz žalovaného z obchodného registra Mestského súdu Bratislava III (v tom čase Okresného súdu Bratislava I) má už len deklaratórny účinok. Na tomto závere nemení nič ani argumentácia odvolateľa, že zverejnené znenie je voči tretím osobám v záujme ich ochrany relevantným znením. Princíp negatívnej materiálnej publicity upravoval § 27 ods. 2 veta druhá Obchodného zákonníka do 31.12.2001 (v znení: „Proti tomu, kto koná v dôvere v zápis do obchodného registra, nemôže ten, koho sa zápis týka, namietat, že zápis nezodpovedá skutočnosti.“), s účinnosťou od 01.01.2002 už v tejto všeobecnej rovine nie je v slovenskom právnom poriadku výslovne upravený, tzv. zásada materiálnej publicity sa na deklaratórne zápisy štruktúrnych zmien v spoločnosti však neaplikuje.

Keďže k zániku žalovaného prišlo k 31.08.2021 a žalobca podal žalobu dňa 7.2.2022, súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že žalobcom označený žalovaný nemal procesnú subjektivitu v čase začatia konania, žaloba smerovala voči neexistujúcej právnickej osobe, ktorá už v čase podania žaloby nemala spôsobilosť byť procesnou stranou v súdnom konaní a jedná sa o neodstrániteľnú prekážku konania, na ktorú skutočnosť je súd povinný prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania.

5.1. Vychádzajúc z uvedeného je v okolnostiach rozhodovaného sporu zjavné, že žalobcom označený žalovaný UNIQA poisťovňa, a.s., so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, zanikol k 31. augustu 2021, t. j. takmer 2 roky pred podaním žaloby žalobcu na Mestský súd Bratislava IV (dňa 19. júla 2023). Z uvedeného je zjavné, že žaloba žalobcu smeruje proti subjektu, ktorý už v čase podania žaloby nemal procesnú subjektivitu, pričom tento nedostatok je neodstrániteľným nedostatkom v procesných podmienkach, a ktorého následkom je výlučne zastavenie konania.

6. Následne súd uvádza, že síce žalobcom uvedené IČO žalovaného nepatrilo ním označenému žalovanému UNIQA poisťovňa, a.s. (IČO subjektu UNIQA poisťovňa, a.s. bolo 00 653 501), avšak z Obchodného registra vyplýva, že žalobcom uvedené IČO: 53 812 948 patrí organizačnej zložke s

názvom UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, ktorej zriaďovateľom je zahraničná osoba UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 810/136, 160 00 Praha 6 Vokovice, Česká republika, ktorú však žalobca v žalobe ako žalovaného neoznačil, a teda žaloba žalobcu nesmeruje voči subjektu UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 810/136, 160 00 Praha 6 Vokovice, Česká republika.

6.1. V súvislosti s organizačnými zložkami súd odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č. R 41/1997, v zmysle ktorého pre nedostatok podmienky konania spočívajúcej v nedostatku spôsobilosti byť účastníkom konania súd konanie zastaví, ak je nepochybné, že ako účastník konania bol označený len odštepny závod. To isté platí, ak má právnická osoba inú organizačnú zložku, o ktorej zákon ustanoví, že sa zapisuje do obchodného registra.

6.2. Z uvedeného je zjavné, že organizačná zložka právnickej osoby (resp. zahraničnej právnickej osoby), t. j. UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, nemôže v súdnom konaní vystupovať ako strana sporu, keďže nemá procesnú subjektivitu, pričom ide o neodstrániteľný nedostatok v procesných podmienkach, ktorého dôsledkom je jedine zastavenie konania.

7. Zároveň súd uvádza, že nevyzýval žalobcu na odstránenie väd žaloby (žalobcom uvedené IČO patrí inému subjektu, než subjektu, ktorého obchodné meno žalobca uviedol ako žalovaného) pre nehospodárnosť takéhoto postupu, kedy by bol výsledok rozhodnutia súdu rovnaký, ako je tomu aktuálne. Súd poukazuje na to, že ak by aj žalobcu vyzval na odstránenie tohto nedostatku, tak by prichádzali do úvahy len dve možnosti. Žalobca by mohol uviesť správne IČO subjektu UNIQA poisťovňa, a.s., so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, a to IČO: 00 653 501, ktorý však v čase podania žaloby (19. júla 2023) nemal procesnú subjektivitu, keďže túto stratil k 31. augustu 2021. Druhou možnou alternatívou z dvoch by bolo, že by žalobca uviedol pri žalovanom názov subjektu, ktorému patrí žalobcom uvedené IČO: 53 812 948, a to UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, ktorý je však len organizačnou zložkou zahraničnej právnickej osoby, a ktorý nemá procesnú subjektivitu.

7.1. Je tak zrejmé, že aj pri prvej alternatíve a aj pri druhej alternatíve, ktoré by prichádzali do úvahy, by aj po prípadnej oprave žaloby zo strany žalobcu na strane žalovaného vystupoval v konaní subjekt, ktorý v čase podania žaloby (19. júla 2023) nemá procesnú subjektivitu, v dôsledku čoho by musel súd postupom podľa ustanovenia § 62 C.s.p. konanie zastaviť.

8. S poukazom na závery uvedené vyššie súd uzatvára, že pre absenciu procesnej subjektivity na strane žalobcom označeného žalovaného ku dňu podania žaloby (či už podľa žalobcom uvedeného obchodného mena žalovaného, alebo podľa žalobcom uvedeného identifikačného čísla organizácie žalovaného - pozn. súdu) - ktorú nie je možné v konaní následne zhojiť (alebo odstrániť) - súd postupom podľa ustanovenia § 62 C.s.p. predmetné konanie zastavil.

9. Podľa ustanovenia § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách konania súd uvádza, že z procesného hľadiska žalobca zavinil zastavenie konania, keďže dôvodom zastavenia konania nebolo správanie žalovaného po podaní žaloby, ale iniciovanie súdneho konania o nároku, voči subjektu, ktorý nemá procesnú subjektivitu. Keďže žalobcom označený žalovaný nemá procesnú subjektivitu, nemohol súd žalovanému priznať nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Bratislava III.

Odvolanie má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.) obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) [§ 363 C. s. p.].

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C. s. p.).